

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostrava-Krásné Pole, Družební 336

Družební 336, 725 26 Ostrava-Krásné Pole

Identifikátor školy: 600 144 909

Termín konání orientační inspekce: 2. – 3. říjen 2001

Čj.	146 1144/01-05095
Signatura	on6cv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Krásné Pole, Družební 336, je zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení aktuálním Rozhodnutím, čj. 01/07/99-109 ze dne 2. února 2000. Z předložené Zřizovací listiny je dále zřejmé, že škola je podle usnesení Zastupitelstva městského obvodu Krásné Pole vydaného pod č. 120/12 dne 21. prosince 2000 organizační složkou Městského obvodu Krásné Pole.

Škola je úplnou základní školou s 12 třídami. V době inspekce ji navštěvovalo 198 žáků. Ve školním roce 2001/2002 zřídil ředitel školy specializovanou třídu pro žáky 4. ročníku s diagnostikovanými specifickými vývojovými poruchami učení (dále jen SVPU), kterou v době konání inspekce navštěvovalo 9 žáků.

Žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT dne 30. dubna 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Školy sdružuje také školní družinu, kterou ve dvou odděleních navštěvuje 38 dětí. Stravování žáků a pracovníků školy je zajišťuje jídelna, která není součástí školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita průběhu výuky předmětů český jazyk a matematika byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, účelnosti a vhodnosti organizace výuky, použitých forem a metod práce, účinnosti motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu a úrovně spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy.

Český jazyk

Během inspekční činnosti byly navštíveny hodiny sledovaného předmětu v šestém, osmém a devátém ročníku druhého stupně, čtvrté a páté třídě.

V oblasti plánování a přípravy jsou plněny základní ukazatele, časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu. Probírané učivo bylo v mezích přípustné tolerance vyplývající z časového rozvržení učiva uvedeného v tematických plánech, ze kterých vyplývá, že úkolem mluvnického učiva a komunikativní výchovy je dbát na gramatickou správnost mluvených a psaných projevů, rozlišovat charakteristické znaky funkčních stylů a slohových útvarů, orientovat se v informacích a rozvíjet schopnost formulovat a obhájit vlastní názory. V literárním učivu pak chápat význam umění, seznámit se s myšlenkovými směry a uměleckými proudy ve světové a české literatuře v historických a společenských souvislostech a propojení slovesné kultury s ostatními druhy umění. Ve všech třídách byla sledována kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky. Vyučující byly na výuku pečlivě připraveny, stanovené výukové cíle v hodinách odpovídaly jak standardu vzdělávání, tak i aktuálnímu složení tříd.

Všechny hodiny až na jednu výjimku byly vedeny učitelkami odborně a pedagogicky způsobilými ve smyslu platné právní normy. Výuka probíhala ve vhodně esteticky upravených třídách. Škola nemá samostatný kabinet jazyka českého ani odbornou učebnu. Předmětová komise na druhém stupni vzhledem k absenci paralelních tříd nebyla ustavena, na prvním stupni sleduje a koordinuje činnost předmětu metodická komise, která si stanovila jako úkol rozvíjení komunikativních schopností žáků, učit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání, myšlení, sdělování a výměně informací. Na schůzkách dochází mj. i k časové koordinaci

tematických plánů, písemné výstupy z jednání komise mají relevantní výpovědní hodnotu. Sociodemografické podmínky neovlivnily průběh výuky. Žákovská knihovna obsahuje 953 svazků odborné a beletristické literatury.

Vyučující byly pedagogicky tvořivé a schopné organizačně vést výuku, jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků, během vyučovacího procesu sledovaly didaktický cíl výuky, který byl stanoven vždy v úvodní části hodiny.

Navštívené vyučovací jednotky byly věnovány učivu z oblasti literatury - spisovatelská činnost I. Olbrachta, dramatická a básnická tvorba F. Hrubína včetně pokusu o dramatizaci textu, mluvnickému učivu - upevňování, prohlubování a systemizování jazykových a pravopisných znalostí a slohovému výcviku. Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematických plánech, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací.

Výuka byla mimo úvodního opakování spojeného s hodnocením realizována informačně receptivními a dialogickými metodami, konkrétně výkladem, rozhovorem se žáky, práci s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, aktivita žáků díky motivaci učitelek byla ve sledovaných hodinách dobrá.

Ve všech navštívených hodinách byl efektivně využit čas na jednotlivé aktivity, učivo bylo interpretováno věcně správně, příklady funkční, verbální projevy žáků kontrolovány a dle potřeby opravovány. Převládal frontální způsob výuky.

Při zkoušení žáků byly vyučující objektivní, adekvátně klasifikovaly a svůj verdikt odůvodňovaly. Hodnocení mělo pozitivní charakter. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního projevu žáka. Zkoušení bylo prováděno ústní formou s ucelenou myšlenkovou strukturou. Z hlavních didaktických zásad byly respektovány zásady přiměřenosti, návaznosti a trvalosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována zejména dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako respektování osobnosti žáka. Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, náměty a myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly rozvíjeny zejména při výkladu nového učiva, při kterém vyučující kladly otázky k dané problematice. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Učitelky českého jazyka měly citlivý přístup k žákům, komunikace v interakci vyučující-žák byla založena na vzájemné důvěře, kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, převládal pozitivní vztah k výuce.

Kvalita průběhu vzdělávání v českém jazyku ve sledovaných hodinách byla hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny hodiny matematiky na prvním stupni.

Na základě pozorování v hospitovaných hodinách, kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo ověřeno, že výuka matematiky probíhala podle učebních dokumentů deklarovaného vzdělávacího programu. Týdenní časová dotace odpovídala příslušným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků bylo v souladu s učebními osnovami a bylo obsaženo v tematických plánech učitelek. K obsahové duplicitě nedochází, je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování.

Vyučování bylo zajištěno odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami, ve dvou třídách učitelkami pouze pedagogicky způsobilými. Výuka probíhala ve třídách, které odpovídaly

psychohygienickým zásadám a byly vhodně a účelně vybaveny. Učební prostředí bylo estetické a podnětné. Učebními pomůckami pro výuku matematiky na 1. stupni je škola standardně vybavena. Učebnice používané ve sledovaných hodinách jsou opatřeny schvalovacími doložkami MŠMT ČR (jde o ucelenou řadu učebnic vydavatelství Alter).

Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, výuka byla řízena srozumitelnými organizačními pokyny. Informace byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám tříd. Žáci získávali přiměřeně svému věku základní vědomosti a dovednosti v aritmetice i geometrii, navazovali na učivo, které již měli procvičené. Výuce dominovaly informačně receptivní a reproduktivní metody. Žáci řešili příklady zadávané učitelkami ústně nebo zápisem na tabuli, z učebnic, připravené na kartičkách a na pracovních listech, modelovali učivo z geometrie. V některých hodinách byla zaznamenána nižší efektivita práce, málo nápadité členění struktury hodin či nedostatky v metodickém vedení žáků. Málo pozornosti bylo věnováno relaxaci žáků. Až na výjimky bylo učivo interpretováno věcně správně.

Úroveň vstupní motivace byla rozdílná (např. v některých hodinách se učitelky spokojily se stručným oznámením cíle a stavby vyučovací jednotky, v jiných zahajovaly hodinu zpěvem vhodné písně). V průběhu výuky používaly učitelky častých motivačních výzev a převážně pozitivní hodnocení výsledků dosahovaných žáky. Otázky vyučujících při opakování byly zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva a na pochopení vztahů a souvislostí. Ojedinelá klasifikace byla objektivní a vyučující zdůvodněná. Při řešení úloh byla žákům poskytována pomoc. Zadávané úkoly byly přiměřené. Většina hodin postrádala závěrečné shrnutí s hodnocením nebo sebehodnocením výkonů žáků.

Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy se probíhaly podle dohodnutých pravidel v prostředí důvěry a přiměřené tolerance. Vyučující respektovaly osobnost žáků. V některých hodinách byla věnována dostatečná pozornost ucelenému jazykovému projevu žáků. Verbální a neverbální komunikace učitelek byla na velmi dobré úrovni. Většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce.

Na základě zjištěných skutečností byla kvalita průběhu vzdělávání v navštívených hodinách matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Shrnutím jednotlivých atributů výuky, které jsou součástí celkového hodnocení, je možno konstatovat, že při výuce českého jazyka a matematiky je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako standardní, oblast organizace, metod a forem výuky včetně kategorie motivace a hodnocení jako velmi dobrá, neboť při výuce byl aplikován dostatečný počet vyučovacích metod, učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými, žáci byli kontrolováni, opravováni a prokazovali většinou dobré znalosti. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena rovněž jako velmi dobrá s převahou pozitiv, což mj. souvisí, jak shora uvedeno, s vcelku pozitivním vztahem žáků k výuce, pohotovosti a kvalitou vyjadřování vyučujících včetně možnosti vyjádření osobního názoru žáků.

Celkově byla kvalita průběhu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a znalosti prostředí, ve

kterém se škola nachází. Vychází z analýzy současného stavu. Hlavními prioritami jsou zkvalitnění výchovně vzdělávací práce školy s důrazem na mravní výchovu a smysluplné využívání volného času žáky. Podle vyjádření ředitele školy je předložená koncepce zastupiteli obce podporována, ale při požadavcích však ředitel naráží na nedostatek finančních prostředků. Obec má i přes současnou malou naplněnost tříd zájem na udržení chodu školy, protože v důsledku nové výstavby se do obce stěhují mladé rodiny s dětmi a počet žáků v nižších třídách se zvyšuje.

Koncepce školy je stanovena na dobu čtyř let. Dále jsou zpracovány roční plán školy a krátkodobé plány, které umožňují operativní řízení. Učitelům a ostatním zaměstnancům školy je umožněna spolupráce při tvorbě koncepce i plánů. Učební plány 1. - 9. ročníku jsou vypracovány v souladu s realizovaným vzdělávacím programem.

Veřejnost je se záměry školy seznamována dvakrát ročně na plenárním zasedání Sdružení rodičů, přátel a dětí školy (dále jen SRPDŠ). Někteří rodiče financují náročnější aktivity školy. Rada školy ustavena nebyla. V 7. - 9. ročníku jsou ve čtyřech skupinách vyučovány volitelné předměty Německý jazyk, Informatika, Přírodopisná praktika a Sportovní výchova. Škola nabízí žákům v odpoledních hodinách činnost ve 14 zájmových kroužcích vedených pedagogy školy a v 6 kroužcích, které vedou externí spolupracovníci a členové místní tělovýchovné organizace.

Pro 33 žáků se SVPU jsou zpracovány individuální vzdělávací plány, za jejichž kvalitu a funkčnost zodpovídá výchovná poradkyně. Škola zajišťuje 13 žákům vyšetřeným pedagogicko-psychologickou poradnou doporučenou ambulantní reedukační péčí ve 3 skupinách, které vedou učitelky školy.

Organizace výchovně vzdělávací práce i provozu školy vychází z dokumentu Organizace školy 2001/2002, který mj. vymezuje organizační strukturu školy včetně systému podřízenosti pracovníků, kompetencí, práv a povinností zaměstnanců a vedoucích pracovníků, zásady řízení školy a principy hodnocení pracovníků. Součástí dokumentu je řád školy, režim školy, učební plány, plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, plán kontrolní činnosti, rámcové měsíční plány pro školní rok.

Při organizování výchovně vzdělávacího procesu využívá vedení školy podněty pedagogických a správních zaměstnanců. Poradním orgánem je pedagogická rada. Pro zkvalitnění práce slouží také akceptovatelné připomínky rodičovské veřejnosti.

Povinná dokumentace školy je vedena ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou. Kontrolou příslušné dokumentace bylo zjištěno, že vyobrazení štítu na malém státním znaku na kulatém razítku není v souladu s platnou právní úpravou. Osobní dokumentace žáků a zaměstnanců je uložena v uzamykatelných skříních.

Informovanost žáků je zajištěna prostřednictvím školního rozhlasu a třídních učitelů. Rodičovská veřejnost je informována pomocí zápisů v žakovských knížkách, v neodkladných případech telefonicky a při osobním jednání s pedagogy školy.

Zákonní zástupci aktivně spolupracují s třídními učiteli. Vedení školy využívá podněty vzešlé z plenárních zasedání SRPDŠ.

Škola se na veřejnosti prezentuje mj. pořádáním výstav, články v místním časopisu „Krasničan“, nepravidelnými relacemi v místním rozhlasu. Pravidelně jsou realizovány dny otevřených dveří, folklórní přehlídky, sportovní aktivity a Den země.

Rozhodnutí ředitele školy jsou před vydáním projednávána s pracovníky školy, ředitel využívá jejich připomínky a podněty.

Ředitel školy se několikrát ročně zúčastňuje jednání zastupitelstva nebo rady městského obvodu, je v častém kontaktu se starostou. Jejich podněty a připomínky jsou projednávány na

pracovních poradách, v případě nutnosti ihned.

Operativní řízení vzhledem k velikosti školy je funkční a účinné a navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Vedení školy věnuje pozornost pozitivnímu rozvoji lidského potenciálu, má vypracován plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Škola odebírá 13 titulů odborných časopisů, v učitelské knihovně je evidováno 459 titulů. Pedagogové se zúčastňují jednorázových vzdělávacích akcí a školení.

Začínající učitelé mají stanoveny garanty - zkušené učitele, kteří jsou metodickými rádci a pomocníky.

Vedení školy stimuluje pracovníky nejen morálně, ale i hmotně na základě vypracovaných kritérií pro hodnocení zaměstnanců, která byla projednána s odborovou organizací školy a jsou pracovníkům známa.

Škola má vytvořen plán vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Kontrola probíhá průběžně a důležité záležitosti jsou bezodkladně řešeny, nedostatky odstraňovány.

Kontrolu výchovně vzdělávacího procesu provádějí ředitel a jeho zástupkyně v průběhu školního roku podle vypracovaného plánu. Kontrolu hospodaření školy vykonává ředitel a zjištěná fakta jednou měsíčně projednává s tajemnicí a školnicí školy.

Hospitační činnost vedení školy probíhá podle plánu se zaměřením zejména na začínající učitele, na naukové předměty a na srovnávání kvality výuky v paralelních třídách na 1. stupni.

Ke zkvalitnění výchovně vzdělávací práce využívá vedení školy podněty rodičovské veřejnosti a zástupců městského obvodu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy byly hodnoceny jako velmi dobré. Organizační uspořádání školy a informační systémy jsou funkční a škole vyhovují a byly hodnoceny jako velmi dobré. Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků vzhledem k jejich počtu byly hodnoceny jako velmi dobré, stejně jako systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů.

Celkově byly podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- personální dokumentace pedagogických pracovníků-učitelů inspekcí sledovaných předmětů (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání)
- aktuální Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 31/10/00-05 ze dne 31. října 2000, včetně některých podkladů
- školní řád, rozvrh hodin
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- třídní knihy
- učební plán školy 1. - 9. ročník
- tematické plány sledovaných předmětů zpracované pro školní rok 2001/2002
- evidence žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, individuální plány
- celoroční plán práce školy ve školním roce 2001/2002
- další plány práce (plán kontrolní činnosti, plán práce výchovného poradce, plán dalšího

vzdělávání pedagogických pracovníků)

- kritéria pro přiznávání odměn a osobních příplatků

ZÁVĚR

Vzhledem k předchozí inspekci ve dnech 5. - 6. února 1998 (čj. 146 59/98-011088) jsou dodržovány časové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů realizovaného vzdělávacího programu a v jednotlivých odděleních školní družiny není překročen počet 25 žáků.

Na základě poznatků získaných z provedených hospitací ve vybraných předmětech byla kvalita průběhu vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

Rozsah a účelnost plánování, funkčnost organizačního uspořádání, systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků a účinnost kontrolních mechanismů vyhovují velikosti a podmínkám školy a byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl
Člen týmu	Mgr. Karel Mareš

V Ostravě dne 15. října 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. říjen 2001

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Štefan Lombart

podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	30. říjen 2001	146 1230/01-05095
Zřizovatel: Statutární město Ostrava, ÚMOB Krásné Pole, Družební 576, 725 26 Ostrava-Krásné Pole	30. říjen 2001	146 1231/01-05095
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány